

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**F. Ioannis Andreae Coppensteinii, Ordinis Prædicatorum
Theologi & Parochi Heidelbergæ Castigatio Apologiæ
Calvino-Catecheticæ**

Coppenstein, Johann Andreas

Moguntiaë, 1626

II. An fides iustificans sit tantum gratia infusa?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35247

quod sequitur Rationem rei; id est, Fides est assensus, seu iudicium *regulae & dicitur*, non *regulae & dicitur*. Propter Quod, credimus; estque Fides Assensus: propter Quia intelligimus, estque fides Notitia. Illa dicit; hæc docet. Illius ratio est Reuelatio: huius intellectio.

AD SVASIONEM I. DICO. VNA fides est iustificans, continens S. Scripturæ Historias, Miracula, Promissiones, & oris professionem: non triplex, vt Caluiniſtis; nõ quadruplex, vt Ministro placet. Et ea est Assensus propter Quod; Notitia verò improprie propter Quia, dici supernaturalis potest, vt, quæ habeatur de reuelatione, Testimonio, Consensuque; Ecclesie.

AD II. Credimus, ex auditu propter Quod: Cognouimus ex miraculis & conformitate ad rationem, propter Quia: Sic & intelligimus supernaturaliter; quod est Credere, non, Scire proprie.

AD III. Fides, Spes seu fiducia, & Caritas sunt tres Theologicae virtutes, specie distinctæ; vt vna esse altera nequeat.

AD IV. Non sequitur: quia est supernaturaliter in intellectu, ei diuinitus infusa: & Infusa effectus est Cognitio, notitiaue Christi; præsupponens reuelantis autoritatem.

AD NOTATIONEM acquiesco: ideoque Vera est Romana, & erat Carbonarij, fides implicita, quæ melius per Ignorantiam definitur, quam per Notitiam.

II. An fides iustificans sit tantum gratia infusa?

CALVINVS Instit. l. i. c. 7. §. 5. *Sciamus veram esse fidem, quam Spiritus Dei cordibus nostris obſignat.* Ergo est infusa gratia. Fidem tamen Scriptura ducit ad cognitionem Dei, ait *Inſt. l. i. c. 16 §. 1.*

MINISTER nec ait, nec negat. Affirmationem tamen meam, vt alienam & peregrinam, eleuat sannis in me iactis. Illustrissimũ Bellarminum ait docere tantum quod fides non sit proprie notitia, sed assensus; quin potius ignorantia simplex: non facere mentionem Gratia infusa.

RESPONDEO: Ab autoritate negative ratiocinari, est nugari: Non dicit id Bellarminus; ergo non est? At dicit Sapiens, Sap. 4. *Qui non est operatus iniquitatem. &c. dabitur illi FIDEI DQ-*

NVM electum. Dicit Petrus in Concilio Generali, Act. 15. *Novit corda DEVS. &c. dans illis Spiritum Sanctum, sicut & nobis, & nil discreuit inter nos, & illos, (gentiles) fide purificans corda illorum.* En infusa gratia Fides iustificans. Dicit Paulus, Gal. 3. *Ex fide iustificat Gentes DEVS: ergo ex gratia iustificante Infusa, non imputata.* Rom. 1. *Euangelium VIRTUS DEI est in salutem omni Credenti.* Rom. 3. *Iustitia Dei per fidem IESV CHRISTI, IN omnes, & SVPER omnes, qui credunt in eum.* Ecce infusionem gratia iustificantis. Heb. 11. *Fides est sperandarum SVBSTANTIA rerũ, argumentum non apparentium.* i. ait Augustinus est *sperantium in xpi & p̄briũ fundamentum*, sustentans nos in spe futurorum bonorum: Vnde *iustus ex fide vivit*, velut ex anima infusa: Estque rerum speratarum quædam substantia in animabus sperantium. Bonum bonorum optimum: ergo *de sursum est à Patre luminum, ac infusum.* Clarissime Apostolus Ephel. 2. *Gratia estis saluati per fidem; & hoc non ex vobis: DEI enim DONVM est.* Ergo gratia infusa.

Dicit & S. Basilius in Asceticis, serm. de fidei confessione. *Fides est eorum, quæ dicta sunt, assentiens approbatio, sine vlla hesitatione, cum animi persuasione, de eorum veritate, quæ DEI MVNERE sunt prædicata: At hoc munus Dei est gratia infusa.* Quocirca, Rom. 8. *Spiritus fidei infusus reddit testimonium Spiritui nostro, credentium actu; quod nemo scit supernaturaliter, i. credit, nisi qui accipit infusam supernè gratiam fidei: Ideo Verbum caro factum est, & HABITAVIT IN NOBIS, per fidem IESV CHRISTI: Et hæc est vita æterna, vt cognoscant te. &c. notitiã supernaturali infusa; non, naturali acquisitã, aut phantasticã imputatã.*

Præclarè S. Bern. epist. 190. (quod contra Noticiassantes recito.) *Fides, ait, est Substantia rerum sperandarum; non inanium Phantasia. &c. Et infra: Quid magis contra rationem, quam ratione (propter Quod, non Quia:) rationem conari transcendere? Et quid magis contra fidem, quam credere nolle, quicquid non possit ratione attingere? Eccles. 19. Qui cito credit, leuis est corde. Curo credere est adhibere fidem ante rationem, (propter quia,) &c: Illam, quæ in Deum est, fidem, Beatus Papa Gregorius,*

gorius, Hom. 26. in Euang. negat planè habere meritum, si ei humana ratio præbeat experimentum. &c. Laudatur Maria, Luc. 1. quod rationem fide præuenit; & punitur Zacharias, quod fidem ratione tentauit. Abraham commendatur, Rom. 4. qui contra spem in spem credidit.

Dic, Minister, porrò: quod tam aliena & peregrina responsio mea hæc: *Fides est gratia infusa*: sit dormienti, quam vigilianti similior. Tuæ animam in patientia satisfactoria lænna sanent meam: tuam, in fide & charitate meliore, DEVS.

Quid, quod tui Caluini sit vox, Inst. l. 2. c. 3. ista: *Fidem gratuitum esse Dei donum cum tota Scriptura clamet*; sequitur, *ex mera gratia esse*, ubi Velle bonum incipimus, qui ad malum toto animo sumus naturaliter propensi.

III. An Verbum DEI distribuatur in Verbum Scriptum, & Traditum?

CALVINVS Inst. l. 4. c. 8. § 8.9 &c. rigidè negat; & pugnat acerbè, Traditumque rejicit omne, atq; condemnat.

MINISTER hic equus in planicie exultans, & insultans, pernegat. Ac E'negodidurugilas arguit Rom. Ecclesiam: 1. Docentem; *In Scripturis non contineri expresse totam doctrinam de Fide, siue Moribus necessariam: sed Traditiones pari pietatis affectu venerandas esse pro Verbo DEI.*

2. Ponentem iraprium discrimen inter Scripturas, & Traditiones; has euehendo, illas deprimendo. Huc è Pontificiis recitat testimonia complurium, & se scilicet reperisse putat.

3. Sugillatque Bellarminum afferentem; *Apostolos non omnia omnibus; sed quædam omnibus, quædam solum Prælati. &c. prædicasse.* Quasi ait, Scriptura non sit, Rom. 1. *Virtus Dei in salutem OMNI Credenti.* Quasi, non sit, Ephes. 4. *VNA fides*, sed multiplex: Quasi sint excellentiora mysteria in Traditionibus, non proplanda omnibus.

RESPONDEO: AD I. Romana Ecclesia id vere dicit, ac docet: patet in meo *Lutherocalu. par. 1. q. 5. & in Antichristo p. 1. q. 2.*

AD II. Non Ecclesiæ; sed Scriptorum illud est discrimen: & verum citra S. Scripturarum derogationem, & Traditionum antepositionem. Nec enim tam ipsas inter sese compa-

rant, quoad Ipsas; quàm quoad vtrarumque Verbum; Scripturarum quidem apud hæreticos, earum & frequentatores, & abusores; Traditionum verò apud Romano-catholicos, harum obseruantes præter, non contra Scripturam; ac vtrifq; conterentes Zabulon hæreticam.

AD III. Benè, verè Bellarminus. Nam *omni credenti Scripturam, & Scripturæ, est ea virtus in salutem*: vt continens articulos fidei salutare; omnibus omnes, credendo; at alios his, istis alios exequendo, iuxta vocationem cuiusque, Neque tamen idcirco fides est in sese multiplex; nisi in exercitio; sed *Vna in se, in Communionem fidelium, in Consensu.* Sicut erat *Credentium cor vnum & anima vna*: & tamen alij propheta, alij doctores, &c. Neque etiam sunt excellentiora mysteria in Traditionibus reuelata; sed custodita; quæ ortum suum ac reuelationem habeant aut in Verbo Scripto; aut certè in vno eodemque eiusdem Spiritu, in fallibiliter Ecclesiæ Dei Assistentem.

II. MINISTER suadet contraria 1. Ex 2. Tim. 3. *OMNIS Scriptura. &c. utilis est ad docendum. &c. ut perfectus sit homo Dei.* Omnis, id est, tota: *Vtilis*, id est, sufficiens, sufficientia totali & essentiali; partes verò scripturæ, vt libri, sententiæ, habent sufficientiam parialem.

Idem S. Patres tstantur; quos cum citat, tum recitat, eorum vindice Witakero contra Bellarminum l. 4. de Trad. c. 11. allegato.

2. Quin Bellarminum dicendo; *illa omnia esse scripta ab Apostolis, qua sunt Omnibus necessaria ad salutem*: idem docere cum Caluini ait: *Verum tamen, alia omnibus simpliciter; alia Prælati, Episcopis, Presbyteris, necessaria dicentem*, docere vult nouam hæresin, contra Eph. 4. *Vna fides*: contraque S. Thomam & Caietanum ibidem.

3. Demum, quæ Pontificij referunt ad Traditiones non scriptas; sunt ea, in quibus ab Christo, Apostolis & Orthodoxis dissentiunt. Huc enumerat multa ex Soto, Canisio, Costero, Stella, Cano, Lindano; quorum accipit confessiones gratulabundus, canitq; triumphum.

RESPONDEO AD IV. 1. Esto, *Omnis sit tota*; aut *Vtilis*, nunquam est idem quod *Sufficiens*. Atqui de Vtilitate loquitur Paulus, non de Sufficientia vlla, minus de vniuersali.

2. Deinde; *Omnis vt sit Tota*; at non est *Sola Scriptura sufficiens*; sed *Omnis illa perscripta litera vna cum Spiritu Sancto*;

b 3 qui